

Název: Ležáky

Autor: Horáková Ladislava

Předmět: Dějepis

Třída: 9. ročník ZŠ

Časová dotace: 45 min.

Ověření: 7.3.2012, 9.A

Metodické poznámky: prezentace je určena pro žáky 9. ročníku, vhodná při probírání učiva o Protektorátu, heydrichiádě a čs. odboji

LEŽÁKY

Po stopách skupiny Silver A

Osada Ležáky

- Obec v okrese Chrudim
- Tvoří ji 8 domů a mlýn
- Počet obyvatel 47
- Osud obce je spojen s činností skupiny Silver A
- Ve mlýně pana Švandy a v nedalekém lomu Hluboká byla ukrývána vysílačka Libuše

Silver A

- Skupina výsadkářů vycvičených ve Velké Británii
- Členové: nadporučík **Alfréd Bartoš** - velitel

rotmistr **Josef Valčík** - zástupce
velitele

četař **Jiří Potůček**- radista,šifrant

Úkoly para-výsadku:

- 1) Zajištění radiového spojení s exilovou vládou ve Velké Británii (vysílačka LIBUŠE)
- 2) Utvoření koordinačního střediska pro činnost dalších para-výsadků
- 3) Kontakt na štábního kapitána Morávka (Obrana národa)

Stručný popis činnosti skupiny

- 29.12.1941 – seskok skupiny na území Protektorátu
- Navázání kontaktu s místním odbojem(ÚVOD, JINDRA, ČENDA)
- Zaměstnání Valčíka v restauraci pana Košťála Na Veselce v Pardubicích a zajištění bytu pro Bartoše
- Umístění vysílačky v lomu Hluboká
- **15.1.1942–první navázání spojení s Londýnem**
- Přemístování vysílačky z lomu do výzkumné rybářské stanice Lázně Bohdaneč, mlýna v Ležákách, školy v Bohdašíně

Konec členů Silver A

Josef Valčík - březen 1942 – odchází do Prahy, spojuje se se skupinou Anthropoid a 18.6.1942 s ostatními spáchá v kryptě sebevraždu

Alfréd Bartoš- červen 1942- po prozrazení konspiračních bytů jsou nalezeny dokumenty, podle kterých začíná gestapo zatýkat členy odboje, Bartoš se při pronásledování gestapem ve Smilově ulici v Pardubicích postřelí a zranění podlehne

Pamětní deska ve Smilově ulici

Jiří Potůček-konec června 1942, musí se přesunovat, vysílačka byla zaměřena, ze skrýše u Burdychů se mu podaří prostřílet a unikne gestapu, nakonec je 2.7.1942 v lese u Rosic nad Labem zastřelen ve spánku českým četníkem

Pardubické gestapo zatýká a vyslýchá spoustu občanů zapojených do odboje

Budova bývalé úřadovny gestapa v Pardubicích

Ležácká tragedie

- 20.6.1942-zatčen správce lomu Hluboká pan Jindřich Vaško
- 21.6.1942-zatčen ležácký mlynář pan Švanda

24.6.1942 – odpoledne

obklíčení osady Ležáky

shromáždění a evidence obyvatel obce u lomu

odvezení zadržených ležáckých obyvatel do
Pardubic do vily Zámeček

rabování domů a **vypálení obce Ležáky**

Místo shromáždění obyvatel Ležáků

24.6.1942 – večer

33 obyvatel Ležáků nad 15 let **zastřeleno** na popravišti u vily Zámeček v Pardubicích a jejich těla spálena v místním krematoriu

11 dětí odvečeno a **zplynováno v Chelmnu**

2 děvčata – sestry Štůlíkovy(Jarmila a Marie) byly dány na **převýchovu** a **jediné se po válce vrátily**

Pardubické krematorium

Pietní místo LEŽÁKY

ZDE
STAVALA
OSADA
LEŽÁKY
VYHLAŽENA
24 ČERVNA 1942
NĚMECKÝMI
FAŠISTY
BRÁNĚ
MŮR
VE JMĚNU
ŽIVOTA

ЗДЕ
СТОЯЛО
СЕЛО
ЛЕЖАКИ
УНИЧОЖЕНО
24 ИЮНЯ 1942
НЕМЕЦКИМИ
ФАШИСТАМИ
БРАНИТЕ
МЫ
ВЪ ИМЯ
ЖИЗНИ

LEŽÁKY
24. 6. 1943

Místa, kde stávaly domy

|

Autorka prezentace Ladislava Horáková použila v práci vlastní fotografie